

ข่าวพาณิชย์

ปีที่ ๗๗ ฉบับที่ ๘๖๔๖ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๒๔

คลากกับการพัฒนาการส่งออก

ใจแอน

“ฉลาก” ตามพจนานุกรม ให้ความหมายคำว่า ฉลาก (ฉ-ลาก) น. ฉลาก เครื่องหมาย แทนสิ่งของ สำหรับ อับเลียง ทาส, บ้ายขอลซื้อ เช่น ฉลากยา

ตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ “ฉลาก” หมายความว่า รอยประดิษฐ์ เครื่องหมาย หรือข้อความใด ๆ ที่แสดงไว้ที่อาหารภาชนะบรรจุอาหาร หรือหีบห่อของภาชนะที่บรรจุอาหาร

การขออนุญาตและการ ออก ใบ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๔ ห้ามมิให้ผู้ใดตั้งโรงงานผลิตอาหารเพื่อจำหน่าย เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต

การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๕ ห้ามมิให้ผู้ใดนำเข้าซึ่งอาหาร เพื่อจำหน่าย เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต

การขออนุญาตและการอนุญาต และการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

การขึ้นทะเบียนตำรับอาหาร ตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๓๑ ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ ผู้ใดจะผลิตหรือนำเข้าซึ่งอาหารควบคุมเฉพาะ จะต้องนำ อาหาร นั้น มาขอขึ้น ทะเบียน ตำรับอาหารต่อผู้อนุญาตเสียก่อน และเมื่อได้รับใบสำคัญในการขึ้นทะเบียนตำรับอาหารแล้ว จึงจะผลิตหรือนำเข้าได้

การขอขึ้นทะเบียนและการออกใบสำคัญ การขึ้น ทะเบียน ตำรับ อาหาร ให้เป็น ไปตามหลักเกณฑ์วิธีการเงื่อนไข ที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๕ การขอขึ้นทะเบียนตำรับอาหารตามมาตรา ๓๑ ต้องแจ้งรายการหรือรายละเอียดดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่ออาหาร
- (๒) ชื่อ และ ปริมาณ ของ วัตถุ อันเป็นส่วนประกอบของอาหาร
- (๓) ขนาดบรรจุ

- (๔) ฉลาก
- (๕) ชื่อผู้ผลิตและสถานที่ผลิต
- (๖) ผลการตรวจวิเคราะห์อาหาร จาก ส่วนราชการหรือสถาบันที่ คณะกรรมการกำหนด

(๗) รายการอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับ การขอขึ้นทะเบียนตำรับอาหาร

มาตรา ๓๖ การแก้ไขรายการทะเบียนตำรับอาหารจะกระทำได้เมื่อได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต

การขอแก้ไขรายการ ทะเบียน ตำรับ อาหารและการอนุญาตให้แก้ไขรายการทะเบียนตำรับอาหารให้ไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ตามมาตรา ๔ พระราชบัญญัติอาหาร “ผู้อนุญาต” หมายความว่า เลขานุการคณะกรรมการอาหารและยา หรือผู้ซึ่งเลขานุการคณะกรรมการอาหารและยามอบหมาย

ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๖๔ (พ.ศ. ๒๕๒๕) ข้อ ๒ ให้อาหารดังต่อไปนี้ต้องมีฉลาก

(๑) อาหารควบคุมเฉพาะหรืออาหารที่กำหนดคุณภาพหรือมาตรฐาน

(๒) อาหารที่นำเข้าเพื่อจำหน่าย

(๓) อาหารอื่นที่จำหน่ายนอกจากที่กำหนดไว้ใน (๑) และ (๒) ซึ่งรัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นอาหารที่ต้องมีฉลาก

ข้อ ๓ ฉลากของอาหาร ที่จำหน่ายโดยตรงต่อผู้บริโภค ต้องมีข้อความเป็นภาษาไทย แต่จะมีภาษาต่างประเทศด้วยก็ได้ และจะต้องมีข้อความแสดงรายละเอียดดังต่อไปนี้ เว้นแต่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาจะยกเว้นให้ ไม่ต้องระบุข้อความหนึ่งข้อความใด

- (๑) ชื่ออาหาร
- (๒) เลขทะเบียนตำรับอาหาร สำหรับอาหารที่ต้องขึ้นทะเบียนตำรับอาหาร
- (๓) ชื่อและที่ตั้งของผู้ผลิต หรือของผู้แบ่งบรรจุเพื่อจำหน่าย แล้วแต่กรณีอาหารที่ผลิตในประเทศอาจแสดงสำนักงาน แห่งใหญ่ของผู้ผลิต หรือของผู้แบ่งบรรจุก็ได้ ในกรณีที่ เป็นอาหารนำเข้าให้แสดงประเทศผู้ผลิตด้วย

(๔) ปริมาณของอาหารเป็นระบบเมตริก

(ก) อาหารที่เป็นผงหรือแห้ง หรือก้อน ให้แสดงน้ำหนักสุทธิ

(ข) อาหารที่เป็นของเหลว ให้แสดง ปริมาตรสุทธิ

(ค) อาหาร ที่มี ลักษณะ ครึ่ง แข็ง ครึ่งเหลว อาจแสดงเป็นน้ำหนักสุทธิหรือปริมาตร สุทธิก็ได้

(ง) อื่น ๆ แสดงเป็นน้ำหนักสุทธิ

กรณีที่เป็นอาหาร ที่บรรจุในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วย เรื่อง อาหารที่บรรจุในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท นอกจากต้องแสดงปริมาณสุทธิแล้ว จะต้องแสดงน้ำหนักเนื้ออาหาร (Drained Weight) ด้วย เว้นแต่อาหารที่ไม่อาจแยกเนื้ออาหารออกจากน้ำได้

(๕) ส่วน ประกอบ ที่สำคัญเป็นร้อยละของน้ำหนักโดยประมาณ ยกเว้นส่วนประกอบของอาหาร ที่สำนักงาน คณะ กรรมการอาหาร และยา ประกาศ กำหนด ให้แสดง เป็นร้อยละของน้ำหนัก และให้แสดงเรียงตามลำดับปริมาณจากมากไปน้อย กรณีที่เป็นอาหารซึ่งต้องเจือปนหรือทำลายก่อนบริโภค ตามที่สำนักงานคณะกรรมการอาหาร และยา ประกาศกำหนด ให้แสดงส่วนประกอบที่สำคัญดังกล่าวของอาหาร เมื่อเจือจางหรือทำลายตามวิธีปรุงเพื่อรับ ประทานตาม ที่แจ้งไว้บนฉลาก

(๖) วัน เดือน และปีที่ผลิต หรือวันเดือนและปีที่หมดอายุการใช้ โดยมีข้อความว่า "ผลิต" หรือ "หมดอายุ" แล้วแต่กรณี ดังต่อไปนี้

(ก) วัน เดือน และปีที่ผลิต หรือ วันเดือน และปีที่หมดอายุการใช้สำหรับอาหารที่เก็บไว้ไม่เกิน ๙๐ วัน

(ข) เดือน และปีที่ผลิต หรือ วัน เดือน และปีที่หมดอายุการใช้ สำหรับอาหารที่เก็บไว้ได้เกิน ๙๐ วัน

(ค) วัน เดือน และปีที่หมดอายุการใช้สำหรับอาหารที่ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาประกาศกำหนด

- (๗) คำแนะนำในการเก็บรักษา ถ้ามี
- (๘) วิธีเพื่อรับประทาน ถ้ามี
- (๙) ข้อความว่า "ใช้วัตถุดิบเสีย" ถ้ามีการใช้
- (๑๐) ข้อความว่า "เจือสี" ถ้ามีการใช้
- (๑๑) ข้อความว่า "ใช้วัตถุปรุงแต่งรสอาหาร" ถ้ามีการใช้วัตถุปรุงแต่งรสอาหาร

ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่อง วัตถุปรุงแต่งรสอาหาร ในกรณีที่มีโมโนโซเดียม กลูตาเมต (ผงชูรส) ให้มีข้อความว่า "ผงชูรส" ไว้ในวงเล็บต่อท้ายด้วย

(๑๒) วิธีการใช้และข้อความที่จำเป็นสำหรับอาหารที่มุ่งหมายจะใช้กับทารกหรือเด็กอ่อน หรือบุคคลกลุ่มใดใช้โดยเฉพาะ

ข้อ ๔ ฉลากของอาหารที่มี ได้จำหน่าย

โดยตรงต่อผู้บริโภค แต่จำหน่ายให้กับผู้ปรุงหรือ ผู้จำหน่ายอาหารให้แสดงฉลากตามข้อ ๓ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้ผลิตหรือเอกสารประกอบที่แสดงรายละเอียดตามข้อ ๓ (๕) (๗) ถึง (๑๒) อยู่แล้ว จะแสดงเพียงข้อ ๓ (๑) ถึง (๔) และ (๖) ก็ได้

ข้อ ๕ ฉลากของอาหารที่มีได้จำหน่ายโดยตรงต่อผู้บริโภค และมีใช้อาหารที่ต้องแสดงฉลากตามข้อ ๓ หรือข้อ ๔ ต้องมีข้อความเป็นภาษาไทย เว้นแต่อาหารที่นำเข้าอาจแสดงข้อความเป็นภาษาอังกฤษก็ได้ และอย่างน้อยต้องมีข้อความ ดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อและประเภท หรือ ชนิด ของอาหาร
- (๒) เลขทะเบียนคำรับอาหาร สำหรับอาหารที่ต้องขึ้นทะเบียนคำรับอาหาร
- (๓) ปริมาณสุทธิของอาหารเป็น ระบบเมตริก
- (๔) ชื่อผู้ผลิตและประเทศที่ผลิต

ข้อ ๖ ฉลากของ อาหารที่ผลิตเพื่อส่งออก จะแสดงข้อความเป็นภาษาใดก็ได้ แต่อย่างน้อยต้องมีข้อความ ดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่ออาหารในทางการค้า
- (๒) เลขทะเบียนคำรับอาหาร สำหรับอาหารที่ต้องขึ้นทะเบียนคำรับอาหาร
- (๓) ปริมาณสุทธิ
- (๔) ข้อความ "ผลิตในประเทศไทย"

ข้อ ๗ ฉลากของอาหารตามข้อ ๒ ต้องส่งมอบให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ตรวจอนุมัติให้ใช้ก่อนนำไปใช้

เกี่ยวกับปัญหาเรื่องฉลากอาหารเพื่อการส่งออก เนื่องจากการควบคุมการผลิตและการจำหน่ายอาหารและยาของกระทรวงสาธารณสุข ตามกฎหมายในปัจจุบันบังคับให้ต้องขออนุญาตขึ้นทะเบียนคำรับอาหารและยาที่ผลิตเสียก่อน และบังคับให้ อาหาร และยา ที่ผลิต ตาม คำรับดังกล่าว ต้อง ปิด ฉลาก ตามที่ อนุญาตไว้ แล้วด้วย การเปลี่ยนแปลงฉลากแม้เล็กน้อยและไม่ได้เปลี่ยนสูตรอาหารก็จะต้องดำเนินการขอขึ้นทะเบียนคำรับอาหารใหม่ทั้งนี้เพราะได้มีการตีความตามกฎหมาย (มาตรา ๓๕ และ ๓๖ ของพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒) ซึ่งถือว่าฉลากเป็นสาระสำคัญการเปลี่ยนแปลงฉลาก

จึงถือเป็นการเปลี่ยนแปลง สาระสำคัญ ของ
ของคำรับอาหารทำให้ต้องขออนุญาตขึ้น ทะ -
เบียนคำรับอาหารใหม่ ซึ่งต้องผ่านการพิจารณา
และการดำเนินการเสียก่อนทำให้ กระ ทย
กระทบต่อการผลิตเพื่อการส่งออก ซึ่ง ส่วน
ใหญ่ผู้ซื้อในต่างประเทศกำหนดให้ต้องใช้ฉลาก
ตามที่ผู้ซื้อกำหนด แม้สูตรการผลิตจะยังคง
เป็นเช่นทะเบียนคำรับอาหารที่ได้ รับ อนุ มติ
แล้วก็ตาม

จากกฎหมายดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้ส่ง
ออกเสียเวลาและเสียโอกาสทางการค้าในการ
เปลี่ยนแปลงฉลาก ดังนั้นเพื่อให้เหมาะสม
กับนโยบายเร่งรัดการส่งออก และภาวการณ์
ปัจจุบัน เห็นควร ให้มีการพิจารณาทบทวนแก้
ไขกฎหมายเรื่องฉลาก เนื่องจากการส่งออก
สามารถนำเงินตราต่างประเทศ เข้าประเทศ ปี
ละหลายพันล้านบาท อันเป็นการช่วยลดดุลย์
การค้าที่ขาดดุลย์ได้เป็นอย่างดี.